युलोकात् ॥६॥ आखुभिः खननेन विलाद्बहिर्नीताः पांसव आखुकरीषम्। पुरीषकरीषशब्दावत्र समानार्थावित्यर्थः अतः करीषसम्बन्धादग्निः श्रियं प्राप्नोति ॥७॥ मृन्मिश्रिताः सूक्ष्मपाषाणाः शर्कराः। अलेलायत् चाञ्चल्यं प्राप्नोति ॥८॥ निर्भक्ष्यामो निर्भक्तान्भागरहितान्कुर्याम ॥९॥ एवमिमां पृथिवीं शर्कराभिः पर्यबृंहत एवं परितः शर्करास्थापनेन दृढीकृतवन्तः ॥१०॥ तर्हि तथा सत्यृतुषट्के मिथुनत्रयसम्पत्तिः पञ्चके तु तन्मिथुनत्रयमेकेन न्यूनं भवति तच्चाप्रजननसाधनम् अत्र लोकप्रसिद्धिमाह न्यूनादिति स्त्रीपुंसयोर्वीर्यस्य परस्परनृत्ये (?) सति तस्मान्न्यूनान्मिथुनात्स्त्रीपुंसलक्षणान्यपत्यानि जायन्ते यस्मादेवं लोके तस्मात्पञ्चसम्भारसम्भरणेन यन्मिथुनस्य न्यूनत्वं तच्छ्रेयसं श्वः परदिवसे (°स Cod.) श्रेयसो जनकम् श्वसोऽवसोयःश्रेयस इति [पा° ५. ४. ८०.] अच् समासान्तः तथा उत्तरावत् उत्तरा आगामिन्यभिवृद्धिः (आगामिनाभि° Cod.) तयोपेतमित्यर्थः। एवमृतूनां षट्केऽपि सम्भाराणां पञ्चसंख्याकत्वमुपपाद्याथापि न्यूनत्वं नाम कश्चिन्मन्येतेत्याशङ्क्य (? कश्चिसषे इति त्याश° Cod.) परिहरति यदिति षट्ऋतुत्वं संवत्सरस्य संख्यास्ति तर्ह्येतेषां (? °ख्याचितत्वेमेतषां Cod.) सम्भाराणामाधीयमानोऽग्निरेव षष्ठः षट्संख्यापूरकः ॥१३॥१॥१॥

कर्मणः कालसापेक्षत्वादाधानस्य नक्षत्राणि (°क्षत्रांव Cod.) विधत्ते। अग्नी गार्हपत्याहवनीयौ। सलोम सदृशं योग्यम् ॥१॥ कृत्तिकास्तु षट्संख्याकाधिष्ठानयोगात् भूयिष्ठा बङ्कतराः ॥३॥ पुर ऋक्षा (पुरर्क्षा Cod.) इति प्रकृतिभावो ह्रस्वश्च। व्यार्ध्यन्त विगतऽर्द्धिका अभवन्। व्यृद्धिमिव देशभेदोदयेन स्पष्टयति अमो होति अमो खलु सप्तऽर्षयः उत्तराहि दूरदेशे उत्तरदिग्भागे उद्यन्ति एतास्तु कृत्तिकाः पुरः पूर्वस्यां दिशि अत एवातीवसम्भिन्नदेशावस्थानेन पुरुषसम्भोगविरहान्मिथुनव्यृद्धिः तच्चासमीचीनमित्याह अशमिव वै तदिति ॥४॥ उपस्तब्धाः प्रतिबद्धज्ञातयो (°द्धवा° Cod.) विनाशरहिताः पुत्रपौत्रादिरूपेणैकरूपाः अविच्छिन्नप्रवाहाः तस्थुः स्थितवन्तः ताश्च रोहिण्यः स्वर्गादिलोकरोहणसाधना इति स्थिताः ॥६॥ पुरा खलु प्रजापतिः कृष्णमृगरूपमास्थाय मृगीभूतां (ताञ्च Cod.) स्वदुहितरमेवोपागमत् (? °रामाबापगमत् Cod.) एतद्वाऽइति एतज्ज्ञात्वा प्रजापतेरकार्यकारिणः शिरश्छेत्तुं देवाः कंचित्क्रोधमयं पुरुषं निर्माय प्रत्यतिष्ठिपन् स चेषुणा तस्य शिरश्चिच्छेद गवशेने (?) इषु[:] शिरश्चेत्येतदुभयमन्तरिक्षमुत्प्लुत्य नक्षत्रात्मनावस्थितं संदृश्यते (सदृ° Cod.) तथा चैतरेयके [३. ३३.] प्रजापतिर्ह वै स्वां दुहितरमभिदध्यौ (मभ्यिधौ Cod.) इत्युपक्रम्य सोऽएवेषुस्त्रिकाण्डेत्यन्तेनायमर्थः (सोपनोविषु त्रि° Cod.) प्रतिपादितः ईदृशी श्रुत्यन्तरप्रसिद्धिरत्र वैशब्देन द्योत्यते ॥८॥ यस्मिन्समये एनं प्रजापतिं कृष्णमृगरूपं तत्तेन स्वदुहितृगमनरूपेण दोषेण हेतुना देवा अविध्यन् तत्तदानीं पत्रदारुशल्यरूपावयवत्रयोपेतेनेषुणा खलु तच्छिरश्छिन्नमित्याङ्गर्ब्रह्मवादिनः (? तस्थिरः शिश्छिनत्ति निस्पात्याङ्ग° Cod.) स च प्रजापतिस्तदानीमेतच्छरीरं त्यक्तवान्। वास्तु शून्यस्थानम् शरीरं विशारणशीलम् ॥९॥ अर्जुन इति हीन्द्रस्य रहस्यं नाम अत एव खलु तत्पुत्रे पाण्डवमध्यमे प्रवृत्तिः। पुरस्तात्क्रतुरिति पूर्वस्मिन्नागामिनि काले (स्मिन्नोगामितिनि कालि Cod.) अग्निष्टोमादिलक्षणः क्रतुः शीघ्रं सिध्यतीत्यर्थः ॥११॥ अनुष्ठ्या अनुष्ठानेन समीचीनम् ॥१२॥ आरुरुक्षां चक्रुरिति आरोढुमिच्छां कृतवन्त इत्यर्थः। अमुमित्यदस्शब्देन पारोक्ष्येण यो लोको निर्दिष्टस्तं विशिनष्टि दिवमेवेति। ततो